

Rejsebrev 1

El Tigre, 19. februar 2012

Rejsebrev 1

Den 2. februar landede Nicaraguabrigaden i Managua efter en lang flyvetur, og nu sidder vi i skyggen af et stort advokatotræ ved Mathildes hus i El Tigre og skriver vores første rejsebrev. Vi har været i Nicaragua i lidt over to uger og har allerede oplevet en masse og fået fyldt hovederne med utallige nye indtryk. Sæt jer nu godt til rette i kulden hjemme i Danmark, og så skal vi fortælle jer lidt om begyndelsen på vores vilde nicaraguanske eventyr (under en strålende sol) og vores første indtryk af det nicaraguanske folk.

Tre meget forskellige byer

Managua – Nicaraguas hovedstad

Managua er Nicaraguas største og mest kaotiske by. Det første indtryk vi fik af Nicaragua var storbyen Managua hvor vi tilbragte tre dage på hostellet Backpacker's Inn. Byen er meget trafikeret og uden noget rigtigt centrum, og tilsammen gør det byen meget svær at finde rundt i. Klasseforskellen er stor, men alligevel bor rig og fattig dør om dør, hulter til bulter. Overalt i gade og grøfter flyder der med plastikindpakninger, brugte sko og alt muligt andet skrald. Folket i byen er meget nærgående og pifter råber, eller dytter af os – enten fordi de vil sælge noget, eller fordi det er et særsyn at se 13 blege mennesker gå på gaden. Vores indtryk blev ikke bedre af at Anne fik sin taske, med pas, pung, iPod og mobil, stjålet den første dag. Ikke just den mest charmerende by, og ikke just den bedste start på turen.

Matagalpa – Tranquilo, tranquilo

Matagalpa er Nicaragus tredje største by og stedet hvor man føler sig hjemme. Her tilbragte vi en uge på det skønne hostel La Buena Onda (Den Gode Bølge), hvis navn meget vel beskriver vores ophold i Matagalpa. På stedet blev vi gode venner med hotellets sikkerhedsvagt Guillermo, kaldet Memo, der med sit store rasta-hår fint levede op til byens afslappede stemning. Fra mandag til lørdag blev vi undervist i spansk under halvtage på byens sprogskole. Lærerstablen bestod af fire feministiske, selvstændige og i bund og grund super seje kvinder, som udelukkende underviste på spansk. Indimellem timerne var vi på ture rundt i den farvestrålende by, hvor husenes stærke farver, pink, tyrkis, gul, etc., symboliserer byens energi. Vores dårlige form blev sat på prøve da vi skulle bestige et af de mange omkringliggende bjerge i jagten på brøleaber og den smukkeste udsigt over Matagalpa. P.S. Vi fandt den! Som vores guide Marlon udmærket udtrykte det: "Det kan godt være at Nicaragua er Mellemamerikas fattigste land hvis man kigger på BNP per indbygger. Men vi har så mange ressourcer. Ingen mangler noget, ingen sulter her. Vi er rige på natur, venskaber og hinanden".

El pueblo Del Tigre – En af Nicaraguas utallige landsbyer i bjergene

El Tigre ligger i de bjerge der omkranser et stort meteorkrater. Husene ligger spredt hen ad en lang grusvej, med flere kilometers mellemrum, så det tager halvanden time op og ned ad bakke og over vandløb for at komme fra Christian til Tine, som bor i hver deres yderpunkt af landsbyen. Nok er turen lang, men omgivelserne er så smukke at det er det hele værd. Bananpalmer, appelsintræer med de saftigste appelsiner, kaffeplanter, kakaoplanter, mangotræer, majs- og bønnemarken så langt øjet rækker, alt imens solen kaster sine gyldne stråler på bjergtoppene (violinmusik) – smukkere bliver det ikke. Bruger man derimod de andre sanser går det op for én, at man sjapper rundt i mudder mens næseborene fyldes af en liflig lugt af ko-, hønse- og griselort. Heldigvis synger fuglene fra palmetoppene, og med indbyggernes varme smil og åbne arme skal vi nok komme igennem de seks uger uden internet og elektricitet.

Vores første tid i det simple liv

Vi sidder i bussen på vej til Pantasma hvorfra vi skal tage den endelige bus til El Tigre. Bussen er propfyldt med mennesker og indkøbte varer fra markedet. Vi sidder og halvsover, svedige og med propfyldte blæser. Efterhånden går det op for os at vi kun er en bustur fra at møde vores nica-familier som vi skal bo ved de næste seks uger. Endelig når vi til Pantasma, vore store tunge rygsække bliver smidt ned fra taget af bussen og adskillige brigadister drøner mod det nærmeste latrin. Hvad vi ikke har bemærket, er den mængde mennesker der har samlet sig omkring vores koordinator Anne. Til vores store overraskelse viser det sig at hver familie er kommet til Pantasma for personligt at hente deres brigadist. Totalt uforberedte, udkørte, sultne og overvældede bliver vi kastet direkte ind i vores nye tilværelse som en del af nica-familierne. Situationen er utrolig akavet, og hverken os eller nicaraguanerne ved hvad vi skal sige eller gøre mens vi venter på bussen. Det viser sig at busturen til El Tigre varer to timer, på trods af at landsbyen kun ligger 18 km fra Pantasma. En efter en bliver vi sat af bussen langs den fire kilometer lange grusvej som udgør landsbyen. Da vi langt om længe træder ind i vores nye hjem, bliver stemningen kun mere akavet. Vi bliver placeret på en stol midt i det mørke rum og får stukket en stor portion gallo pinto (ris og bønner) i hånden. Herefter får vi en hurtig rundvisning af det ydmyge hjem. Vores første toiletbesøg foregår i buller mørke med pandelampen fastgjort på hovedet. Vi bliver vist ned til et blikskur med en ydmyg kumme indeni. Stanken er gennemtrængende og luften er fyldt med fluer. Et enkelt kast med lyskeglen i den forkerte retning vil afsløre latrinets levende indhold. På fuld mave bliver vi vist ind i vores nye seng, og vi kan langt om længe lukke øjnene for alt det nye og akavede. Nu, efter seks dage i det simple liv på landet, har vi efterhånden vænnet os til alle de ting der er så meget anderledes end livet i Danmark. Vores lår ryster efterhånden ikke længere når vi står i skovskiderstilling over latrinet og lugten er ikke så kvælende længere. På trods af hvor beskidt og primitivt her er i forhold til

dansk standard, begynder vi at forstå nicaraguanernes evne til at opretholde den personlige hygiejne. Det er faktisk sådan at vi er mere snuskede end nicaraguanerne, da de altid gør sig fint i stand hver gang de skal ud af huset, hvad enten de skal ned og se børnene spille baseball på marken eller til møde hos formanden for kooperativet, kaldet præsidenten. Det ligger dybt i deres kultur at man skal se præsentabel ud, når ikke man arbejder i marken eller står i køkkenet. På trods af mere eller mindre ustabile maver, er vi begyndt at blive glade for den nicaraguanske madtradition. Tre store måltider dagligt med ris og bønner som vigtigste indhold, og ellers kylling, ost og grøntsager. Og så selvfølgelig tortillas, flittigt klappet af nicaraguanerne morgen efter morgen, som fast tilbehør til måltiderne. Sukkerforbruget er enormt, og vi er af og til nødt til at takke nej til den meget søde kaffe, de tørre sukkerkager og de hjemmelavede "frescos" (læskedrikke), som både kan bestå af appelsinsaft, majs mel eller havregryn, tilsat vand – og SUKKER!! Noget andet er at finde sin rolle i familien. Før vi ankom her var vi blevet godt sammenrystede, havde fundet vores plads i gruppen og var blevet godt trygge i hinandens selskab. De første dage her i landsbyen har vi skullet bruge på at opbygge en ny tryghedsbase og finde vores rolle indenfor familiens rammer. Det spanskgrundlag vi havde fået opbygget i Matagalpa er også blevet grundigt rystet fra hinanden. Bønderne her i El Tigre taler med tyk dialekt, andet ordforråd, end det vi ellers syntes vi havde fået så godt styr på. Forestil jer at man liige har lært at forstå risdansk, og så bliver sat af på en gård i det mørke sønderjylland..... En anden stor omvæltning har været nicaraguanernes tilgang til alting. Alt er "tranquilo" og "mañana, mañana", og indbyggerne i landsbyen kan fordrive en hel dag med at lave det huslige arbejde, gå på nabobesøg eller sidde og lytte til radioen i en stol foran huset. Livet leves i et roligt tempo, uden vild action, og det er vi ved at have lært.

Rod i systemet eller system i rodet?

Selvom Nicaragua umiddelbart kan synes kaotisk, uoverskueligt og fuldstændigt blottet for alt hvad der minder om system, er der alligevel skjulte mekanismer der på forunderlig vis bringer orden i tingene. Under overfladen eksisterer der nemlig en naturlig samarbejdsvilje og kollektivismen. Meget ulig Danmark, hvor hver familie/person passer sig selv, er der her i Nicaragua en indforstået aftale omkring at alle hjælper hinanden. Og deraf opstår systemet som vi har valgt at kalde: Den Selvopretholdende Automatisk Praktisk Kørende Samarbejdsbaserede Hjælpsomme Samfundssystems mekanisme (SAPKAHS). SAPKAHS ses f.eks. på markedet, i taxaerne, i busserne, på restauranter og på gader og stræder. Kort sagt alle steder hvor mennesker færdes og mødes. Eksempel 1: Skal du på vulkanvandring men er stået for sent op, fortvivl ej! Hjælpen findes hos den servicemindedes buschauffør. Rutebussen omdirigeres og de lokale passagerer gelejdes til en tilsvarende bus og vupti! Den travle brigade nåede vulkanen Mombacho til tiden. Eksempel 2: Har din taxachauffør ingen byttepenge? Fortvivl ej! Hjælpen findes allerede ved næste

lyskryds. Her bliver vinduet rullet ned, din taxachauffør råber noget meget uforståeligt til en anden taxachauffør og vupti!: inden lyset har skiftet til grønt, er der udvekslet byttepenge. Eksempel 3: Har du også lyst til pomfritter, men finder dig selv i omgivelserne af en mexicansk restaurant, fortvivl ej! Hjælpen findes på den anden side af vejen. Et miks af hjælpsom tjener og ligeledes burgerbar og vupti!: Inden du har tænkt dig om, er der pomfritter og dertilhørende mexicansk mad. Eksempel 4: Har du købt enorme mængder mad på markedet og har ingen ide om hvordan du skal transportere det hjem under den 2 timer lange bustur, fortvivl ej! Indkøbene forsvinder men dukker på belejlig vis op på dit bestemmelsessted og vupti! Uden at løfte en finger er det hele kommet frem på rette tid og sted. Dette er blot få ud af mange eksempler på hvordan SAPKAHS fungerer. Hvis du vil lære mere om anvendelse af SAPKAS så gå ind på <http://www.mellemamerika.dk> og tilmeld dig næste års brigade. Lær hvordan du hjælper din næste og den næste og den næste og den næste...

Som I kan høre, går der alt i alt helt godt her i Nicaragua. I næste uge begynder vi at undervise landsbyens indbyggere, unge som gamle, i engelsk og geografi, og at planlægge opførelsen af et lille kontor til bøndernes kooperativ. Sideløbende med rejsebrevene fører vi en blog på nettet:

<http://www.nicabrigaden2012.wordpress.com>. Her kan I se masser af billeder og læse lidt mere om vores vilde eventyr. Pas godt på jer selv!

Mange kærlige og solrige hilsner Tine, Thue, Linn, Elina, Anne, Esben, Mathilde, Marlene, Karen, Anemone, Christian, Marie og MYR

Rejsebrev 2

León, 26. marts 2012

Efter et oplevelsesrigt ophold i landsbyen El Tigre – et ophold på seks uger som vi nok alle sammen med glæde kunne have forlænget med en uge mere – sidder vi nu i León. Noget ganske andet, det må vi sige. Vi ankom i går og har endnu ikke oplevet så meget her på stedet, så læs her om den sidste halvdel af tiden i El Tigre.

Brigadens projekter i landsbyen El Tigre

Klokken er 8 om morgenen, og stille og roligt samles landsbyfolk og "cheles" (nicaraguansk slang for hvide mennesker) også denne morgen på byggepladsen ved Mathildes hus og arbejder videre med kontorbygningen til landsbyens kooperativ, i håbet om at få bygningen færdig til den store indvielse på fredag. Bondekooperativet i landsbyen El Tigre blev oprettet 8. marts for fire år siden, og har derfor fået navnet Ocho Del Marzo (8.marts). Formålet med kooperativet er, at bønderne står sammen om at sælge deres individuelle høst af bønner, kaffe og majs for at komme af med alle mellemændene fra bonde til forbruger, og dermed opnå den bedste pris. Siden kooperativets oprettelse har alt papirarbejde og administration foregået i huset hvor præsidenten for kooperativet bor. Kooperativets ønske var at få en kontorbygning, et "oficina", for at fremstå mere professionelt udadtil og for at samle al administration på ét sted. –Og nu er deres ønske ved at gå i opfyldelse!! Efter to uger i landsbyen gik byggeriet i gang. En tirsdag formiddag kom en stor lastbil prustende fra Pradera, tungt læsset med cementposer, mursten og sand, læssede af på byggegrunden, og så var det bare om at tage fat. –Og det var en hård start. Vi blev alle 13 forsynet med en stor sæk, blev vist ned til floden, og så gjaldt det ellers bare om at slæbe så mange store sten som ryggen og armene tillod det så hurtigt som muligt tilbage til byggepladsen, på ægte julemandsmanér. Det er sikkert og vist: dette års brigadister bliver aldrig julemænd! Næste dag blev der med sved på panden gravet og hakket i den hårde lerjord for at skabe rillen til fundamentet, og på tredjedagen blev rillen fyldt op med stenene. Langt om længe kom vi i gang med at mure, og som dagene gik, fandt vi ud af hvordan tingene skulle laves og kom efterhånden ind i en fast arbejdsrytme hvor vi ikke behøvede at spørge André, the Grand Master of Oficina Construction, til råds hvert femte minut. Kontoret voksede og voksede i takt med vores muskler (og den røde farve på vore skuldre). Som dansker er det fascinerende at se, hvor få

redskaber der skal til for at bygge et hus. Ingen store maskiner, ingen cementblander, blot de bare næver, en skovl og nogle få håndlavede redskaber. Vi har lært at si sand, at blande cement i et hul i jorden, vi har lært at mure og at spartle, og vi har efterhånden lært at arbejde sammen med nicaraguanere på trods af de store kulturforskelle. Arbejdet begynder klokken 8 om morgenen, blev der sagt, og klokken fem minutter over 8 stod 13 danskere og trippede utålmodigt på den tomme byggeplads. Halv ni viste den første nicaraguaner sig i horisonten, og lidt efter lidt kom de næste nicaraguanere langsomt luntende. På trods af vores store frustrationer de første dage, er rollerne blevet byttet om, og nu er det nicaraguanerne der står og tripper utålmodigt klokken 8 om morgenen. Det er i sandhed hvad man kan kalde kulturudveksling! Ligesom vi har skullet lære at bygge, har nogle af de unge nicaraguanere også skulle lære det. Den ene dag da vi stod og beundrede byggeriet, opdagede vi med stor rædsel, at to unge nicaraguanere med ynde havde sat murstenene lige over hinanden og ikke forskudt. Fejlen blev heldigvis opdaget i tide, hvilket resulterede i rødmende ansigter og stor latter fra resten af byggepladsen. Og latter er der heldigvis meget af. Det flittige arbejde går hånd i hånd med small-talk, vittigheder chele og nicaraguaner imellem, sang og kække kommentarer, og af og til livlige cement-fights som resulterer i sand på tøjet og i håret, og i munden hvis man er rigtig uheldig. Nogle af landsbyens beboere spurgte med store øjne om vi danskere alle arbejdede som håndværkere i Danmark. De var meget imponerede over hvor lærenemme vi var, at vi kunne udføre arbejdet efter kun have set det en gang. I fremtiden kunne landsbyen godt tænke sig en "bodega" (og det er altså ikke til salg af øl og spiritus, men derimod et lagerhus!) og en "patio" til tørring af majs, så de selv kan stå for al forarbejdning og dermed afskaffe én af mellemændene. Det kræver dog et lån i banken og at kooperativet samlet tænker langt ud i fremtiden hvor afkastet af investeringen ligger. Hvem ved, måske der en dag står en ny gruppe af projektlystne cheles?

Byggeriet af kooperativets oficina er kun ét af vores projekter her i landsbyen. Vi bygger om formiddagen, og hver eftermiddag underviser vi landsbyens børn og unge i engelsk. Vore toptunede engelskklasser har vi udstationeret tre steder i landsbyen, alt efter hvor vi bor: abajo (bunden), el centro (midten) og arriba (toppen). Fra mandag til fredag dukker landsbyens børn og unge op for at lære nyttige gloser og engelsk grammatik fra 15-17, gerne efterfulgt af en heftig fodboldkamp med de ældste, blandt friske kokasser og muhende køer. Og danskerne vinder altid! Næsten da... Selve engelskundervisningen består af gloser, grammatik, gode lege og lidt samtale. Det er tydeligt at nicaraguanerne ikke har så stort et kendskab til engelsk som det vi får hjemmefra. Meget tydeligt. De har kun engelsk i skolen fra de er ca. 12, og kun én gang om ugen. Engelske film findes næsten udelukkende med skrattende spansk voice-over og selv engelske sange i radioen er oversat til spansk. Den manglende engelsk-påvirkning mærkes tydeligt, de unge nicaraguanere har

meget svært ved udtalen af de engelske ord: "b" bliver til "v" og omvendt, "s" udelades gerne, endelserne på ordene er ofte ikke til at høre... På trods af deres vanskeligheder med det engelske sprog, tropper de glædeligt op hver dag, frivilligt, og prøver og prøver. Det er temmelig grænseoverskridende for de små nicaraguanere at komme op til tavlen og skriver engelske ord eller at sige en sætning på det fremmede sprog, og det har bestemt været mindst lige så grænseoverskridende for os: at undervise i et fremmedsprog på et fremmedsprog foran en forventende forsamling. Heldigvis har engelsktimerne vist sig at være en ægte "give and take"-mulighed: vi lærer dem engelske ord og sætninger og de giver os mindst lige så meget igen på spansk. Det er overraskende så meget man selv lærer af at undervise andre. Vi har forbedret vores spanske, vi har forbedret vores engelske og vi har fået et helt særligt forhold til vores elever. Ikke nok med at vi underviser landsbyens børn og unge, så spredte rygtet om engelskundervisningen sig hurtigt, og snart valfartede to lokale engelsklærere til landsbyen for at øve deres engelske sammen med os. Igennem engelsklærerne fik vi mulighed for at sprede vores engelskkundskaber til endnu flere nicaraguanere. Hvor meget af de fem ugers engelskundervisning der kommer til at sidde fast efter vi er rejst, er ikke til at vide. Lærerne fra "abajo" forsøgte sig med at lære eleverne lidt slang, og nogle dage efter da Elina spurgte om de skulle have lektier for, udbrød Thues lillesøster: "No main!" Forhåbentlig husker vore elever nogle af de engelskgloser vi har lært dem, men om ikke andet var det interaktionen i en faglig kontekst der var den vigtigste, være sammen med børnene på en anderledes og givende måde og give dem noget at tage sig til i de varme eftermiddagstimer.

De fleste af os var på bar bund med at undervise da vi begyndte engelsktimerne den anden uge af vores ophold i landsbyen, både med det spanske sprog og med det at undervise, men på lige fod med bygningen af kooperativets oficina har vi lært en masse. På fredag får vi muligheden for at afslutte begge projekter på smuk og festlig vis. Kontoret skal indvies med fest og farver, og vores elever afslutter deres undervisning med at synge sangen "I like the flowers" højt for os alle sammen, og vi får mulighed for at more os med nicaraguanerne en sidste gang til kooperativets anden store "feria" under vores ophold i landsbyen.

Feria i El Tigre

Da vi havde været i landsbyen i to uger, meddelte præsidenten os, at kooperativet i den fælles anledning af årsdagen for kooperativets oprettelse og vores besøg, gerne ville arrangere to festdage, på spansk kaldet en "feria". Denne feria var kooperativets første, og feria'en skulle holdes over to dage – d. 7. og 8. marts. Formålet med feria'en var at promovere sig udadtil og styrke samarbejdet med

andre kooperativer. Der var inviteret repræsentanter fra andre kooperativer i regionen, samt ATC Jinotega (Asociación de Trabajadores del Campo,) som er en sammenslutning af bønder og bondekooperativer.

Vores forberedelser startede længe inden selve feria'en. Øvning af sange, planlægning af konkurrencer og tale for kooperativet, brigaden ønskede at være en aktiv del af fællesskabet. De intensive forberedelser foregik den 6. marts hvor de kvinder der havde meldt sig til at stå for maden, stod op kl. 4 om morgenen og fortsatte til langt ud på aftenen. Nacatamales, repochetas, tacos, enchiladas, arroz con leche og en masse andet traditionelt nicaraguansk festmad blev der lavet. Udover alt dette bidragede brigaden med et lille stykke dansk madkultur i form af BRUNSVIGER, som selvfølgelig var en kæmpe succes både blandt nicaraguanere og brigadister!

Et af brigadens andre indslag var en tortilla-konkurrence. I konkurrencen var der fire hold, der hver bestod af tre danskere og to nicaraguanere. Holdene dystede to og to om at lave fem tortillas hurtigst og bedst. At klappe en perfekt tortilla er ikke sådan ligetil. Det kræver både teknik, snilde, hurtighed, timing og ikke mindst et strategisk overblik. På trods af flere dages intensiv øvning med nica-mor, var der ikke én brigadist der formåede at opnå topkarakter. Stemningen var intens, dommerne var hårde men retfærdige, og der blev svedt, brændt og kæmpet til sidste tortilla var færdigklappet! Nicaraguanerne var vilde med konceptet og morer sig endnu gevaldigt over brigadisternes manglende evner indenfor tortilla-klapning.

Nica-mændenes indslag til denne festlige stemning var primært de formelle taler og velkomster, samt at styre piñata'erne, som er Latinamerikas bud på en fastelavnstønde, dog med den forskel at det foregår til enhver festlig lejlighed. Senere på dagen påtog nogle af mændene sig endnu et stort ansvar – nemlig at "gemme" sig bag et skur og komme til kræfter med en smøg og en lille sjus.

Alt i alt var feria'en så stor en succes, at kooperativet nu har besluttet at holde endnu én i forbindelse med indvielsen af kontoret og vores afsked. Forventningerne hos alle er skyhøje, og forberedelserne er i fuld gang i brigaden: planlægning af pandekage-bagning, sang-indslag, tovtrækning... Og naturligvis de allersidste malerklatter på oficina'et, så vi forhåbentligt kan blive HELT færdige.

Vi glæder os helt vildt til den kommende feria, men samtidig ved vi, at det er afslutningen på et fantastisk landsbyophold, og dermed afsked med vore kære nica-

familier.

En personlig beretning:

Snohalebjørnens død

Endelig har jeg lagt mig for at sove, da min nica-mor María råber: 'Marie, Marie vengase – hay un cuyus afuera!' Først forstår jeg ikke rigtig, hvad det er jeg skal se, men da jeg kommer udenfor, ser jeg tre hunde stå og gø højlydt, mens mine tre nica-søskende lyser op i et træ. De fortæller mig, at en cuyus er en mellemting mellem et dovendyr og en abe. Vi kan ikke få øje på dyret, men hundene kan lugte det og bliver ved med at gø. Pludselig fanger lommelygtens kegle to lysende øjne højt oppe i trækronen, og straks sættes alle midler ind for at få dyret ned. Min ene bror skyder efter den med en slangebøsse, mens den anden rusker voldsomt i træet, fordi de vil vise mig det eksotiske dyr på tæt hold – er jeg overbevist om. Denne forestilling bliver hurtigt vendt på hovedet, da bjørnen falder hårdt ned på jorden for fødderne af os, og hundene farer i kødet på den. De når næsten at nedlægge den helt, inden Harvin får pusset hundene væk med en machete. Vi står og studerer det halvdøde dyr, da de andre spørger, om ikke jeg skal have et billede. Men det har slet ikke lyst til, som den ligger dér og lider med blod ned ad halsen. Før bjørnen ender som hundeføde, som åbenbart var meningen helt fra start, tager Harvin den op i halen for at hakke den over i to med macheten. Hundene æder lystigt. De andre griner. Og jeg står og føler medlidenhed med det stakkels dyr. Den for mig makabre oplevelse var helt naturlig for nicaraguanerne. For dem er dyr føde, og derfor er det intet andet end naturens gang, når et led i fødekæden dør. Selvom hun én gang har nævnt for mig at dyr også et tænkende væsner, vil hun som nicaraguaner fra landet tilsyneladende aldrig kunne føle empati med et dyr på samme måde, som jeg gør det. Et dyr er vel bare kød? Og kød er føde.

/Marie

Medicinmanden Dr. Raymundos nicaraguanske helbredstips

Dr. Raymundo er El Tigres medicinmand og konsulteres jævnligt ved alverdens dårligdomme. Raymundo er en naturens mand og forstår sig på de forskellige planters indvirkning på kroppen, og ligeledes hvordan temperaturforskelle kan påvirke denne. Til daglig bruger Raymundo sin tid med at gå på kaffevisit og nedlægge fugle med sin slangebøsse.

Her på følger en sammenfatning af de vigtigste huskeregler til en sund og rask levevis:

FØDEVARER DER ER VISSE TING DU BØR VÆRE OPMÆRKSOM PÅ FOR AT FÅ DET OPTIMALE UD AF DIN MAD. FOR AT BEVARE VITAMINERNE I MADEN, SKAL DU UNDLADE AT DRIKKE KAFFE UNDER OG UMIDDELBART EFTER ET MÅLTID. DOG ER DER DEN UNDTAGELSE AT OKSEKØD OG ENCHILADAS SKAL INDtages SAMMEN MED KAFFE FOR AT UNDGÅ MAVEKNEB.

Kolde retter (f.eks. is, vandmelon og læskedrikke) skal man være påpasselig med, da kold mad i for store mængder kan lede til sygdom i maven. Der er særlig stor risiko for at blive syg, hvis den kolde mad spises lige inden sengetid. Er man blevet syg, er det naturligvis særligt vigtigt at følge dette råd.

En af de værste smitekilder er kålsalat, da kål foruden at være kold indeholder mange bakterier.

Har man spist for mange kolde retter kan man beskytte sig ved at afslutte måltidet med varm kaffe eller te.

Sidst men ikke mindst skal du huske på ikke at spise, når du ikke er sulten – dette kan også give dig problemer med maven.

Badet? Badet er en sund og effektiv måde at eliminere snavs og dårlige lugte. Dette praktiseres dagligt af enhver nicaraguaner før huset forlades, og til tider også inden sengetid. Dog skal man tage sig visse forholdsregler inden den kropslige rengøring påbegyndes.

Først må du sikre dig, at din kropstemperatur ikke er for høj grundet hårdt fysisk arbejde eller sport. Er dette tilfældet, må du vente til kroppen er kølet af og så kan du vaske dig. Overholdes dette ikke kan det føre til smerter i hoved eller ryg.

Desuden skal det bemærkes, at kvinder ikke må bade efter mørkets frembrud, da det kan medføre, at det hvide vendes ud af øjnene og man for bestandig mister synet.

KROPPEN OG OMGIVELSERNE

Der er også mange risici forbundet med hverdagens gøremål.

For eksempel når du skal bage brød, er det fornuftigt at bage i store mængder, så det ikke gøres for tit. Faren ved at bage er, at du, hver gang ovnen åbnes, er i fare for at miste synet på grund af den massive varme fra ovnen. I forbindelse med bagning kan det også ske, at man brænder sig. Skulle uheldet være ude kan smerten afhjælpes ved, at smøre tandpasta på brandsåret. Det er en skrøne, at man skal bruge koldt vand, da dette kun gør ondt værre.

Imod sygdomme anbefales det at udvise forsigtighed i omgangen med piller, da overdreven brug kan være skadeligt for kroppen. Tages piller på daglig basis anbefales det, at man drikker mindst 5 liter vand om dagen. Et eksempel hvor piller kan undværes er i behandlingen af kløende insektstik. Her ses det ofte, at folk tager allergipiller for at slippe af med kløen. Denne pille kan dog sagtens undværes. I stedet pøses alkohol på det kløende sted og huden omkring, hvorved opnår du desuden en behageligt afkølelse.

Til slut et sidste råd til at hjælpe dig til et sundere og mere lykkeligt liv. ☺ Da der desværre findes megen ondskab i denne verden, bør du i det mindste sikre dig mod røveri, når du færdes i storbyer. For at undgå ubehagelige møder med tyveknægte og røvere, skal du blot bære ét fed hvidløg i hver bukselomme. Er du kommet af sted uden lommer, kan den samme effekt opnås ved at vende dine underbukser på vrangen. Dette trick er oprindeligt en familiehemmelig, men da det er så brugbart videregives guldornet her. *

*Det skal her siges, at Dr. Raymundo ikke er en opdigtet person, men lever i bedste velgående i den lille nicaraguanske landsby. Sundhedstipsene er indsamlet af os alle gennem vore nica-mødre og -fædre i løbet af vores ophold i landsbyen. Sådan tænker nicaraguanerne virkelig i landsbyen – den er go' nok. Måske er det skrøner, måske er det ikke. Hvem ved, om man i virkeligheden får firkantede øjne af at se for meget fjernsyn eller om lykken falder ud af hesteskoen, hvis man vender den på hovedet? Det gør den i hvert fald ikke i Nicaragua.

Endnu en personlig beretning:

At stemme eller abortere

Det er mørkt og jeg sidder i køkkenet med mine nica-forældre, i færd med at skrabe de sidste ris og bønner sammen på tallerkenen. Fårekyltingerne er begyndt at synge og samtalen falder på politik. De fortæller mig lidt om hvordan det foregår her, jeg fortæller dem lidt om hvordan det foregår derhjemme, de spørger ind til vores

politiske system og jeg til deres, og sammen sidder vi og griner af de tosserier politikere kan finde på. Min nica-mor stiller mig et spørgsmål. Abort i Danmark? Jo, nu skal du høre! Og så begynder jeg: først lidt om at det er tilladt at få abort i Danmark, at det er gratis. At man ikke behøver nogen speciel tilladelse for at få abort. Inden jeg ved af det, taler jeg om kvinders rettigheder, kalder Daniel Ortega og hans regering for lede mennesker for at have indført lovgivning om totalt abortforbud i Nicaragua. Jeg hæver stemmen, mærker politikerne komme frem i mig. Kinderne bliver røde! Jeg holder et øjeblik kunstpause i dundertalen for at understrege min pointe, og kigger på mine tilhørere. Stilhed. De kigger på mig med undrende ansigter. Meget undrende ansigter. De er nok ikke helt med, tænker jeg, det går op for mig at toget er løbet af sporet et eller andet sted. "Ja altså, gravid? Når moren har en baby i maven?... Taler vi ikke om aborter?" spørger jeg forsigtigt. Stilhed igen. "Vi taler ikke om det samme. Vel?" Og så begynder de at grine. Det viser sig at min mor stillede et spørgsmål om "votar", altså at stemme, og jeg var overbevist om at hun stillede spørgsmål til "abortar", altså at abortere. Det var tydeligvis mig der ikke var helt med på den. Vi griner og vi griner, og der bliver ikke talt meget mere politik dén aften.

/MYR

Som I kan høre, er der stadig fuld gang i den i Nicaragua, vi lever livet. Vores oficina BLEV færdigt, malet smukt i grønt og rødt. Og også den anden fería var en kæmpe succes: præsidenten holdt tale, snoren blev klippet over, og bagefter blev der fuldt op med sang og digtoplæsning og dans til piñata'en. Efter en intens men uafgjort kamp i tovtrækning, kunne vi konkludere at danskere og nicaraguanere er lige stærke. Jo, med lystig stemning og god mad, deriblandt danske pandekager, var fería'en en fest. Overskuddet fra den solgte mad gik direkte til kooperativet, og lød på hele 6000 córdobas (1500 danske kroner).

Et par dage efter måtte vi med blanke øjne og en klump i halsen sige farvel til vores kære nica-familier og nye venner i landsbyen. Det var hårdt at sige farvel, men programmet dikterede. Vi drog mod León. Det viste sig at være knap så svært at vænne sig til at spise pizza frem for bønner og ris som forventet, men familierne og landsbyen er savnet. Og klimaet, for den sags skyld – León er stegende hedt! I El Tigre nåede vi at blive vant til kakerlakker og høns i køkkenet, så mon ikke vi kan spise en ekstra is og overleve varmen. For brigaden kan klare det hele!

Kærlig hilsen

Tine, Thue, Linn, Elina, Anne, Esben, Mathilde, Marlene, Karen, Anemone, Christian,
Marie og MYR

Rejsebrev 3

Estelí, 18. april

Så sidder vi i Estelí, det andet sidste stop på Nicaragua-eventyret. Tænk, at vi allerede har været igennem over halvdelen af programmet og nu kun har under en måned til at Nicaraguabrigaden 2012 slutter. Tiden er fløjet forbi! Men selvom tiden går hurtigt skal vi ikke ligge på den lade side. Det er bare om at komme i gang, og planerne er mange for Estelí.

Fra El Tigre til León

Klokken 7 søndag den 25. marts hørtes bussens brølende horn, og så var det blevet tid at sige farvel til El Tigre. Én efter én steg brigadisterne på bussen med rygsæk på ryggen og tårerne løbende ned ad kinderne. Det skal her siges at den sædvanlige bus denne morgen var på værksted og derfor var erstattet af en alternativ bus, i form af en lille lastbil med bænke langs siderne. Den viste sig at være liiige lille nok til 13 brigadister, 13 proppede rygsække og en bunke familiemedlemmer, der ville med til Pradera for at sige farvel. Og det holdt jo ikke. For da vi havde kørt en god halv time hørtes den skæbnesvangre lyd: "Pfoouitt!!__Pfoouiii__pfooouiiiiiii__pfoooouiiiiiiiiiii__pssht.." Bussen var punkteret. Der var ikke andet at gøre end at stige ud på vejen og vente. Og der gik da kun et kvarter, så kom vores nye bus. Eller bus er måske så meget sagt. Det var en stor lastbil, med savsmuld i bunden, og den var tydeligvis mere ment til dyretransport end til offentligt transportmiddel. Men til Pradera kom vi da. Den første bus til Jinotega var kørt, og mens vi ventede på den næste gik familiemedlemmerne effektivt til værks og fyldte de sidste aller sidste lufthuller i taskerne ud med mango, jocotes, sodavand og andre småting, så vi ikke skulle blive sultne på rejsen. Så kom bussen. Brigadister og familiemedlemmer græd, om muligt endnu kraftigere end før, og så gik turen til León.

Og sikke en ankomst! Trætte og forgrædte blev de 13 brigadister sat af på Big Foot Hostel midt i León, og det var mildest talt et kulturchok. Nok var det det samme land, men det var en anden verden. Surfer dudes, mojito-fulde backpackere, swimmingpool, blege ansigter, og folk der snakkede engelsk alle vegne! Wow... Heldigvis var der pizza-aften på hostellet, og det var egentlig slet ikke så tosset.

Den første mandag i León brugte vi på at vænne os til byen, til de mange mennesker og på at være i nærheden af internet og stikkontakter. Og så gik det ellers løs i León.

León er Nicaraguas første hovedstad og en by fuld af kultur. Et tydeligt tegn på spaniernes indtrængen i landet og byen i det 16. århundrede er de mange kirker, faktisk én for hvert kvarter, som byen er kendt for. På den store plads foran katedralen ligger Mellemamerikas første universitet, bygget af spanierne, og midt på pladsen ligger et par burgerboder, som døgnet rundt laver super gode burgere. Og ja, her var brigadisterne forbi et par gange (for nogles vedkommende flere gange). Påvirkningen fra vesten er altså vedvarende. For eksempel opdagede vi et lille fransk bageri tæt på hostellet, og mange croissanter, med og uden chokolade, blev langet over disken i løbet af den uge vi var i byen. Jo, León er en dejlig by, – men der er hammer varmt!! Som Manuel så fint formulerede det: ”I León er vi tætte på Himlen med alle de kirker vi har – men her er varmt som i Helvede!!” Og han har så meget ret: bad tre gange om dagen, en tur i poolen og en is til frokost var ikke nok til at holde os afkølede – vi svedte som svin. Og sådan havde vi det i en hel uge!

Heldigvis havde vi et tæt pakket program til at lede vores tanker hen på noget andet. Den før omtalte Manuel, en revolutionær kommunistisk entertainer og eks-kombatant med mange historier i ærmet, fungerede som vores guide i Leóns gader. Til daglig er han leder for teatergruppen Sekuan, som vi skulle arbejde sammen med i ugens løb. Den første dag var på programmet oprindeligt sat af til besøg hos to kvindeorganisationer, men da teatergruppen manglede at lave kulisser til aftenens teaterstykke, blev vi bedt om i stedet at give en hånd med. Til gengæld blev vi om aftenen inviteret til at se aftenens forestilling: en teater-maraton med små stykker fra syv forskellige teatergrupper. En flot oplevelse. Sekuan blev dannet for ni år siden, og flere af de andre teatergrupper er siden udsprunget af Sekuan. Gruppen laver såkaldt populær-teater, gadeteater over forskellige aktuelle emner, såsom forurening, kvinde vold, AIDS. Når man hører ordet ”gadeteater” tænker man at det er en flok amatører der morer sig. Og Sekuan morer sig helt sikkert, de elsker at lave teater, men vi blev imponerede over hvor professionelle de var. Ren fornøjelse!

Det viste sig efterhånden at dette ikke var den eneste sidste øjeblikks-ændring i programmet. Teatergruppen Sekuan laver meget improviseret teater, og det gik tydeligt igen i Manuels planlægning. Nok var Manuel måske ikke struktureret i sin planlægning, men sikken en spændende uge! Ugen bestod af både historiske, politiske og sociale indslag. Vi besøgte et krigsmuseum over contra-krigene i 80’erne, vi talte med regionens

FSLN-formand (den Nationale Sandinistiske FrihedsFront), vi hørte en systemkritikers synspunkter, vi var lavede en dansek konkurrence på et fritidshjem for handicappede børn og unge sammen med Sekuan, og vi besøgte et forladt fængsel på en bakke top uden for byen, hvor Manuel gav os en førstehåndsberetning om erobringen af fængslet fra diktator Somozas tropper under revolutionen i 1979.

Programmet var tæt pakket i dagstimerne, men aftenerne var frie og gav rig mulighed for gensyn med de nicaraguanske øl (som faktisk smager temmelig godt), og vi må indrømme at vi også bukkede under for mojito-fristelsen. Friaftenerne gav mulighed for at øve vore salsa-moves, og der blev danset gjorde der!

Sidst på ugen fik vi brigadister mulighed for at udfolde vores teaterevner på pladsen foran katedralen sammen med Sekuan. Udklædt som ild, vand og træer og en ko, fremførte vi budskabet om at vi skal passe på den jord vi har og at kunstgødning er skidt. Manuskriptet var skrevet af Manuel. Manuskript og manuskript, det er måske så meget sagt. Stykket blev meget improviseret, hvilket var en anelse forvirrende for os nybegyndere – men godt blev det!

Om aftenen holdt vi en afskedsfest med Sekuan, godt med øl og salsa og godt humør, – og så var det ellers tidligt op og afsted på påskeferie!!

Ankomst til Estelí

Så er vi ankommet til Esteli, som er en smuk by i det nordlige Nicaragua. Klimaet er noget bedre her end i varme Leon og Managua, da den ligger i 700 meters højde. Byen er kendt for både de mange murales (vægmalier), som er malet langs den panamerikanske high way, der strækker helt fra grænsen til USA og ned gennem hele Latinamerika. Rundt om byen ligger flere tobaksfabrikker, der beskæftiger mange af Estelis indbyggere. Derfor navnet Capital del Tobacco – Tobakkens Hovedstad.

Det er nu 5 dage siden vi skulle have vores andet akavede møde med vores nye familier i Casa de Cultura. Mens vi ventede på at alle mødte op, blev vi introduceret til organisationen Red de Jovenes af Christian, som er kommunikationskoordinator for denne paraplyorganisation. Vi blev hurtigt opmuntrede af vores nye karismatiske kontaktperson, som altid har en sjofel vittighed i baglommen.

Han fortalte os, at Esteli er den mest organiserede by i hele Nicaragua, og at mange udenlandske organisationer opererer i byen. Det kom lidt som en overraskelse for os, at Esteli modtager så meget hjælp og det fik os til at sætte spørgsmålstegn ved, hvad vi som brigade kunne bidrage med.

Den følgende dag fik vi et nyt syn på situationen. Vi var rundt og se forskellige steder, hvor vi kunne lave projekter. Vi besøgte et herberg, Acción Ya, for voldsramte kvinder og børn, en skole i en fattig barrio (kvarter) i udkanten af byen og en finca (gaard), som er samlingssted for børn fra de fire omkringliggende barrios.

Vi mødte flere ildsjæle, som satte skub i vores engagement. Vi fik sat gang i vores kreativitet, og ideerne om alle de ting vi kunne udrette de forskellige steder begyndte at strømme. Tankerne fløj så højt, at vi måtte holde en fem timers lang projektudviklingsdag lørdag for at få samlet og konkretiseret vores projekter. Mulighederne og ideerne var så mange, at vi blev nødt til at skære stærkt ned på dem. Ved fyraften havde vi også udarbejdet tre projektplaner. De to første er koncentrerede om herberget, den ene en oplysningskampagne til at oplyse kvinderne i Esteli om at herberget findes og den anden en kampagne om indsamling af tøj, sko og legetøj til de kvinder og børn der kommer og bor på herberget. Den tredje går ud på at opfriske faciliteterne på finca'en, og skal munde ud i en aktivitetsdag for børnene i området. Derudover har vi planer om at støtte op om skolens kamp for flere lokaler og nye latriner. Så nu er vi fuldt ud optimistiske og sikre på, at rejsebrevspengene virkelig kan gøre en forskel her i Esteli.

I og med at vi har brugt meget energi og tid på opstartsfasen og ideudviklingen, har vi ikke haft så meget tid i vores respektive familier som vi havde i El Tigre. Heldigvis har det første møde med familien ikke været lige så akavet, og tilvænningen er gået meget hurtigere end sidst. Vi har jo allerede levet to og en halv måned med en konstant strøm af nye indtryk, og det er ikke længere nogen udfordring for os at bade med en skål og bruge en tortilla om bestik. Vi følte os derfor godt rustede til dette nye møde.

Levestandarden i vores familier er meget forskellig. Karen bor for eksempel i noget lignende et palads. Spisestuen har været brugt til bryllup og foran tv'et – minibiografen, som vi kalder det – står tre enorme luksuslænestole. Som kontrast hertil bor Anemone i noget lignende et skur, bestående af ét rum hvor der knapt nok er plads til at bevæge sig frit. Selvom der er stor forskel på levestandarden i værtsfamilierne, kan man roligt

sige at det er noget helt andet at bo i byen frem for på landet. De fysiske rammer er anderledes, her er elektricitet, toilet med skyl, skraldebil og et evigt tændt tv. Men hvad der har gjort større indtryk på os, er den anden type mentalitet, som bymenneskene har. De har nemmere ved at begribe, hvor anderledes vi er og hvor vi kommer fra. De har større mulighed for at få information og er måske også mere påvirkede af den vestlige levevis. Vi har skullet vænne os til ikke at være i centrum hele tiden og at vi som danskere ikke er sensationelle – her er mange andre blegansigter. Men det har nu været rart at vi har kunnet være mere selvstændige og få tillagt mere ansvar.

Kærlig hilsen

Tine, Thue, Linn, Elina, Anne, Esben, Mathilde, Marlene, Karen, Anemone, Christian, Marie og MYR

Rejsebrev 4

Playa Hermosa, 8. maj 2012

Alting har en ende. Brigaden har 13. Og størstedelen af dem er blevet solskoldet i dag! Hvad mon der sker i Danmark? Har vi fået ny statsminister? Er hullerne i ozonlaget blevet større? Og hvem har mon vundet "Vild med Dans"? Vi ved det ikke. Alt hvad vi ved, er at en god og vellykket tid i Estilí er slut. Og det er brigadeopholdet også snart. Men i stedet for at dvæle ved de sørgelige kendsgerninger, vil vi i dette rejsebrev fortælle om de spændende projekter, som vi har været en del af i den sidste måneds tid.

Brigadens projekter i Estelí 'Okay, hvad er det I vil?' Vi sidder til vores første møde med Red de Jóvenes, hovederne er fulde af ideer, men uden nogen konkret plan til vores projekter, da Evelyns klare stemme bryder igennem. Hun er kommet til mødet som medlem af Red de Jóvenes, og det viser sig at hun arbejder på et herberg for voldsramte kvinder, børn og unge – 'Acción Ya' – hvor de kan komme og få husly, mad og støtte i form af gratis psykologhjælp og sikkerhed. Som den første nicaraguaner vi har mødt, stiller hun sig kritisk over for hvad det egentlig er vi vil. Pludselig er rollerne byttet om. Det har altid været os, der har stillet de kritiske spørgsmål, os der har været de igangsættende, når vi har skullet starte projekter op. Man må sige, at hun er en atypisk nicaraguaner – hun er ikke bange for at stille spørgsmålstegn ved de hvide brigadisters idéer. Det viser sig desuden at to af pigerne i Red de Jóvenes er døtre til ejeren af en gård i et af byens fattigere kvarterer, og efter lidt drøften frem og tilbage bliver vi med hjælp fra Evelyns målrettede og bestemte tone enige om, at brigadens kræfter skal koncentreres om to områder, nemlig herberget og gården: en fodboldbane på gården og nye latriner til skolen, og en oplysningskampagne for at fortælle kvinder i Esteli og omegn at herberget findes, en på sigt permanent indsamling af tøj og andre personlige fornødenheder til de kvinder og børn som bliver indlogeret på herberget, et vægmaleri som permanent skal minde kvinderne om at det er muligt at bryde voldens lænker og til slut et stort farverigt event midt i byen som kulmination på projektet.

Herberget Herberggruppen gik stærkt i gang allerede den første dag efter mødet. Oplysningsgruppen fik designet en opsigtsvækkende plakat i herbergets farver og en lille flyer med information og adresse og telefonnummer på herberget i Esteli og søsterherberget i Managua. Der skulle trykkes 50 plakater og 500 flyers, tænkte vi, men efter et møde med det meget samarbejdsvillige trykkeri fik vi trykt 300 plakater

og 2000 flyers til samme pris. Et par dage senere var byens vægge pyntet med de flotte plakater, som hang side om side med præsident Daniel Ortega og FSLN's propaganda. Ingen grund til at påpege hvad der pyntede mest. Til indsamlingsprojektet købte vi 10 store spande som vi malede med herbergets logo og farver. De fem stillede vi ud på universiteterne og de fem andre på byens mest besøgte hostels, i håbet om at universitetsstuderende og turister vil støtte herberget i form af små donationer. Brigadens kønneste piger blev særligt udvalgt til at tage ud på universiteterne og promovere kampagne og indsamling til næsten samtlige forelæsninger, hvor Christian fra Red de Jóvenes talte kvindernes sag mens de danske piger stod og smilede pænt. Et andet navn for byen Estelí er vægmaleriernes hovedstad på grund af de mange malerier som pryder byens vægge, med alt fra reklamer til etiske og politiske budskaber. Derfor var det oplagt at bruge den kultur til promovning af vores budskab. Gennem Red de Jóvenes fik vi kontakt til kunstnerorganisationen Funarte, som rådgav os i forhold til udarbejdelsen af skitsen og indkøb af den rigtige maling, og så gik malerarbejdet ellers i gang. I fire hele dage stod brigadens kunstnerelite og malede i den bagende sol. Endnu en gang fik vi bekræftet nicaraguanernes hjælpsomhed da de nærmeste naboer tilbød både stiger, stole og toilet, og i ny og næ en lækker mango. Glade og stolte var vi, da vi stod foran det færdige vægmaleri med en kage og et glas sodavand i hånden til indvielsen. Nicaraguabrigaden 2012 vil nu for altid være en del af Estelí. Fredag morgen klokken 8 stod vi på herberget, klar til at gå i gang med projektets farverige afslutning. På ægte dansker-manér havde vi lavet en stram tidsplan for dagen: eventet skulle starte kl. 9 og slutte kl. 16, og skulle indeholde både musik, dans og teater, og en lille bod hvor forbigående kunne købe kys og kram hos de kønne danske piger og drenge. Efter tre måneder i Nicaragua skulle man tro at vi havde vænnet os til Nica-tid, men på ægte nicaraguansk manér holdt tidsplanen absolut ikke. Frustration var stor da eventet kl. 10:30 stadig ikke var gået i gang. Men sikke en succes! Programmet holdt absolut ikke, teater- og musikgrupper optrådte når de dukkede op, men endnu en gang trådte SAPKAHS i kræft, både piger i nationaldragter og break dancere, reggae- og popmusik, og sidst men ikke mindst teatergruppen fra León gjorde dagen til en fest. En lettet og taknemmelig brigade nød stemningen i solen. Det blev en kæmpe succes, og da dagen var omme stod vi med 11 sække fyldt med tøj. Dagen sluttede af med at de tre seje kvinder fra herberget havde arrangeret en surprise-fest for os som tak for det gode samarbejde. Efter piñata, mad og lege, fik vi hver på ceremoniel vis overrakt et flot diplom og et miniature herberg, som tak for den store støtte.

Fincaen (går på spansk) Da vi på den første arbejdsdag ankom til fincaen, gik det op for os, hvad det var vi havde sagt ja til. Vi havde været derude en gang før, men huskede ikke de store sten, terrænets markante hældning og den hårde jord. Vi havde på brigadens fælles projektbrainstorm et par dage forinden aftalt, at vi ville

støtte børnene og de unge i et Estelis fattige kvartere, ved at bygge en fodboldbane. Fodboldbanen skulle styrke mulighederne for at dyrke sport i kvarteret, dermed forhåbentlig kunne være et alternativ til kriminalitet. Stedet vi havde udset os til at bygge fodboldbanen, var en nedlagt landbrugsejendom i kvarteret "Oasis de Bendiciones" i udkanten af Esteli. På fincaen var der allerede et svømmebassin til offentlig brug, samt en bygning der hyppigt blev brugt til gudstjenester af de lokale kirker. Fincaen er ejet af familien Hidalgo, en velhavende familie fra Esteli. Den nu afdøde far var præst, og har grundlagt flere kirker rundt omkring i Mellemamerika, og har på grund af sine religiøse forpligtelser til at hjælpe sine medmennesker, oprettet fincaen som et rekreativt område for nogle af Estelis fattige. Efter faderens død er resten af familien gået i hans fodspor og lavet forskellige projekter for Estelis børn og unge. Dog havde fincaprojektet haltet på det seneste på grund af manglende ressourcer tidsmæssigt og økonomisk. Så da vi hørte forslaget om at bygge en fodboldbane derude, mente vi at det var penge og arbejdskraft givet godt ud. På trods af det uimødekomme terræn på fincaen, tog vi med gå-på-mod og godt humør de første spadestik til nivelleringen. Hurtigt gav vi dog op igen, da vi indså, at man umuligt med håndkraft kunne udgrave det store område på under to uger, og det blev besluttet at leje en rendegraver. På trods af en lettere problematisk start fik vi dog taget hul på byggeprojektet. Måden banen skulle udformes på, var at nivellere et område på 30 X 15 meter, mure en ramme omkring, og derpå fylde den først med sten og ovenpå med en særlig slags fint grus der skulle udgøre banens underlag. Hver morgen kl 7 mødtes en 3-4 danskere i familien Hidalgos hus og begav sig sammen med et par stykker fra familien i deres biler ud til fincaen . Derude foregik arbejdet med at flytte mange lastbilfulde sten og grus rundt på banen for at gøre den plan. Arbejdet var hårdt under den bagende sol og kostede mange liter sved og dusinvis af vabler. Heldigvis var arbejdet givende, da man efter hver endt arbejdsdag tydeligt kunne se hvordan den før skrånende græsplæne mere og mere lignede den fodboldbane vi ønskede at bygge. Det hjalp også at der herskede en god stemning på byggepladsen nicaraguanere og danskere imellem, og der blev udvekslet mange dårlige jokes, blandt andet om den byggeriansvarlige Don Domingo. Don Domingo ankom hver dag på cykel og satte arbejdet i gang med sine ivrige instrukser om hvordan arbejdet skulle gøres. Derefter kørte han igen, for derpå at vende tilbage efter et par timer og ombestemme sig. Ikke desto mindre var han dog en kyndig mand, som også kunne tåle en spøg. Efter mange hårde arbejdsdage blev vi omsider færdige, og kunne med rette kalde de mange tons sten og grus for en fodboldbane. Men hov – der manglede noget vigtigt – målene. På grund af at mængden af grus var blevet estimeret forkert, havde vi ingen penge tilbage i budgettet. Fra de andre projekter fik vi med nød og næppe skrabt sammen hvad der svarer til knap 200 danske kroner, som vi kunne købe træ for. Vi købte kartoffelsække som net og gjorde os gode venner med en håndværker som gerne ville hjælpe os gratis. Ud af næsten ingenting fik vi fremskaffet målene – takket være

SAPKAHS (jf. rejsebrev 1). Det var også på tide at blive færdige, for dagen efter skulle der holdes aktivitetsdag på fincaen hvor børnene fra de omkringliggende kvarterer var inviteret til indvielse af banen, med badning i bassinet og piñatadansning (latinamerikansk fastelavnstønde). På grund af aktivitetsdagen blev der også gjort nydeligt på den øvrige del af fincaen. Bassinet blev rensset og malet, nye blomsterbede blev oprettet og græsset blev slået med en machete (overdimensioneret kniv) – som man nu gør det her. Dagen var en succes med mange badende børn, piñata og landskamp, Danmark – Nicaragua, som endte uafgjort 4-4. Mange af de børn der kom, gik på en nærliggende meget lille skole som vi også havde støttet. Til skolen havde vi købt nye latriner og grus til at lægge omkring skolen for at forberede jorden til regntidens vandmasser. Det fysiske arbejde blev dog udført af en gruppe fædre til børnene på skolen. På fincaen står der nu på fodboldbanen to mål. Ét malet i de danske farver rød og hvid, og ét malet i blå og hvid – de nicaraguanske farver. Det havde naturligvis ikke været nok med bare det ene af målene, ligesom samarbejdet mellem nicaraguanere og danskere var nødvendigt for at realisere fodboldbaneprojektet, da det var et projekt som ingen af parterne kunne have klaret uden hjælp fra den anden.

Afslutning på Nicaraguabrigaden 2012 Nu sidder vi her på Playa Hermosa og kigger ud over Stillehavet med udsigt til Costa Rica. På denne isolerede strand, hvor havskildpadderne ligger deres æg og pelikanerne fanger fisk, er formålet med ugen her, at reflektere, evaluere og bearbejde det eventyr vi har været på de sidste tre måneder. Derudover vil vi forsøge ikke at blive mere solskoldede, at lære at surfe og spise den lækre, serverede mad, mens vi kigger på solnedgangen. Og ikke mindst skal vi nyde hinandens selskab, inden vi spredes for alle vinde. Dette har der nemlig ikke været ubegrænsede mængder tid og overskud til i Estelí, for der er blevet slidt, slæbt og knoklet for at færdiggøre vores mange projekter. For projekter har der været nok af. Vi kan nu i denne uge med god samvittighed læne os tilbage med tilfredshed og stolthed, for vi har opnået vores mål, indfriet vores forventninger og mere til: ü Bygget et kontor ü Undervist i engelsk ü Holdt feria (markedsdag) til fordel for kooperativet ü Lavet reklame og oplysning for herberget ü En permanent indsamling af tøj, sko og sanitetsgenstande ü Et vægmaleri med budskab om anti-vold ü Fået reklameret herberget på lokalt radio og tv ü Bygget en fodboldbane plus mål ü Doneret latriner og stabilisering af grund til en skole ü Holdt indvielse af fodboldbane og legedag for børn ü Holdt event for herberget

Og dette er kun listen over brigadens samlede projekter, som har gavnet andre mennesker. Hvis vi skulle skrive en liste over alle ting, vi har fået på denne brigade, som vi individuelt har lært og opnået, ville den blive så lang, at der ikke ville være tid til at færdiggøre den inden aftensmaden (selv supermennesker har brug for en pause

af og til). Vi har også indset, at vi aldrig ville have kunnet realiseret projekterne, hvis det ikke var fordi vi var en brigade, som har samarbejdet og stået sammen om et fælles mål. Alle har ydet deres bedste og alle har bidraget med deres egenskaber og arbejdsstyrke. Essensen af at løfte i flok er virkelig kommet til udtryk i vores projektarbejde. Og nu står vi her og skal spredes for alle vinde. Efter tre og en halv måned som en samlet organisme, skal vi forlade brigadens trygge rammer og efterhånden fastlagte roller, og vi skal redefinere os selv i en ny kontekst. Nu skal vi undvære Thues uovervindeligt fysiske og mentale styrke – vores alles ”Tomate” -, Elinas realitetssans, evne til at holde os på jorden når tankerne flyver højt, og evige appetit, Annes iværksætterenergi, overblik og finger på pulsen, Christians vigtige viden og ligegyldige info – begge dele uundværlige -, Tines evne til at opretholde vores til tider nedadgående moralske samvittighed, Mathildes evigt gode karma og stabile tilstedeværelse, Marlenes arbejdsdrive og stædighed for at gennemføre meningsfulde projekter, Linns kæmpestore JA-hat og vores alles briga-badedyr, Anemones kreativitet, omsorg og uudtømmelige lager af ideer, MYR’s imponerende imødekommenhed og energi til at stifte nye bekendtskaber, Esbens opmærksomhed på andre mennesker, uopmærksomhed i informationssammenhænge og lumre jokes, Maries blide og lyttende væsen, hvis ro har en afsmittende effekt på stemningen i gruppen og Karens evige ansvarstagen, entusiasme og samarbejdsvilje. Med disse 13 styrker har vi udgjort Nicaraguabrigaden 2012. Selvom vi skilles på mandag i lufthavnen, stopper vi heldigvis ikke her. Vi er i fuld gang med forberedelserne til vores oplysningsprojekter, som vi skal lave, når vi alle igen er på dansk grund og har spist den første leverpostejmad. Vi har valgt at oplyse om Nicaragua og brigaden ved at udgive en kogebog med nicaraguanske madopskrifter og personlige beretninger fra de nicaraguanere vi har mødt. Derudover har vi indsamlet fotomateriale til at lave plakater, som skal oplyse om landet. Det er dejligt at vide, at selvom vi står foran afslutningen på en fantastisk rejse, er dette ikke et definitivt farvel. Vi ser frem til endnu mere af hinanden, og endnu mere projektarbejde. Selvom det bliver i lidt mindre eksotiske omgivelser. Rejsen har været et eventyr, en oplevelse og en individuel og fælles udvikling af os alle sammen. Det takker vi Nicaragua for, grundlæggeren af brigade-konceptet for, og jer for, som har gjort det muligt at udføre alle vores fede projekter!

Kærlig hilsen Anne, Esben, Tine, Thue, Linn, Elina, Mathilde, Marlene, MYR, Christian, Marie, Karen og Anemone

P.S. Som I nok kan udlede af ovenstående, er vi alle blevet større mennesker; OGSÅ i bogstaveligste forstand. Så mor og far når vi kommer hjem, vil I ikke nok please: 1. lade vær med at kommentere på det!, 2. stadig købe: flæsketeg, matadormix,

koldskål, leverpostej, makrelsalat, remulade, piskefløde, ost, stegt flæsk,
wienerbrød, rundstykker, cremefraiche, marzipanbrød og bacon!